

බදු ආදායම් අහිමිවීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය - 2023/2024

**2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 20 වැනි වගන්තිය යටතේ ගරු මුදල්,
ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යතුමා විසින් නිකුත් කරන ලදී.**

වාර්ෂික අයවැය සමග ඉදිරිපත් කළ යුතුව ඇති බදු සහන ලබාදීම හේතුවෙන් මේ දක්වා අහිමි වූ ආදායම සහ නව සහන ලබාදීම හේතුවෙන් අහිමි විය හැකි ආදායම ඇතුළුව මුළු ආදායම් අහිමිවීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

2023/2024 | 06

බදු ආදායම් අනිමිච්ඡා
පිළිබඳ ප්‍රකාශය

6.1 හැඳින්වීම

මෙම බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ ප්‍රකාශය මගින් බදු සහන ලබාදීම හේතුවෙන් අභිමිච්ඡේ වූ ආදායම් ඇස්තමේන්තු පිළිබඳව වාර්තා කරන අතර එමඟින් විනිවිදභාවයෙන් යුතු වාර්තාකරණයක් ස්ථාපිත කර පුද්ගලයන්, කුටුම්භ සහ ව්‍යාපාර ඇතුළු සමස්ත සමාජයට, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම තේරුම් ගැනීමට අවස්ථාවක් සපයනු ලබයි.

මෙම ඇස්තමේන්තුව සකස් කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රමවේදය, බදු ආදායම අභිමිච්ඡේ පිළිබඳ රාජ්‍ය මූල්‍ය පිරිවැයට අදාළ නවතම ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන මෙම වාර්තාව මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ. 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යටතේ

ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පළමු ප්‍රකාශය මෙය වන අතර අතර 2026 අයවැය සමඟ වඩාත් සවිස්තරාත්මක ආදායම් අභිමිච්ඡේ ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

රජයේ අයවැය මූල්‍යයන්‍ය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් උත්පාදනය කිරීම බදුකරණයේ මූලික අරමුණ වේ. එසේ වුවද, ඉලක්කගත බදු නිදහස් කිරීම්, අඩුකිරීම්, කල් දැමීම්, දීමනා සහ වෙනත් බදු වගකීම් සහ සහනදායී බදු අනුපාත මගින් විවිධ සමාජ ආර්ථික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට රජය අපේක්ෂා කරයි. බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ යනු එවැනි බදු නිදහස් කිරීම්, දීමනා, බදු බැර කිරීම් සහන අනුපාත, බදු විලම්බන වැනි බදු සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අභිමිච්ඡා සමස්ත ආදායමේ ඇස්තමේන්තුව වේ.

වගුව 6.1 : බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ වර්ගීකරණය

බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ අයිතම	බදු වර්ගය අනුව බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ			
	පුද්ගල ආදායම් බද්ද	ආදායම් බද්ද සංස්ථාපිත	පරිභෝජන බදු (එකතු කළ අගය මත බද්ද)	රේගු බදු
වරණීය බදු අනුපාත	✓	✓	✓	
බදු විරාම		✓		
විශේෂ කළාප		✓	✓	✓
ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමේ දීමනා		✓		
නිදහස් කිරීම්	✓	✓		✓
ආයෝජන සහනාධාර		✓		
බදු අත්හිටුවීම්		✓	✓	✓
නිස්සාරන කර්මාන්තය සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය මගින් සලසන වාසි		✓	✓	✓

වගුව 6.2 : බදු වර්ගය අනුව අභිමිච්ඡා බදු ආදායම

බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ අයිතම	වාර්තා කිරීමේ කාල සීමාව	බදු අභිමිච්ඡා (රු. මිලියන)
පුද්ගල ආදායම් බද්ද	2023/24	12,248
සංස්ථාපිත ආදායම් බද්ද	2023/24	243,224
එකතු කළ අගය මත බද්ද	2024	333,104
රේගු ආනයන බදු	2024	375,116
මෝටර් රථ සඳහා සුබෝපහෝගී බද්ද	2024	1,928

6.2 බදු ආදායම අභිමිච්ඡේ ප්‍රකාශ, සම්මතයන් සමඟ සංසන්දනය කිරීමෙන් අනතුරුව මිණුම් සලකුණු (Benchmarks) කිරීම.

බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ පිළිබඳ ප්‍රකාශයන්හි සම්මත සමඟ සංසන්දනය කිරීමෙන් අනතුරුව මිණුම් සලකුණු කිරීම (Benchmarking) යනු බදු ආදායම් අභිමිච්ඡේ

ලෙස හඳුනාගෙන ඇති නිදහස් කිරීම්, අඩු කිරීම්, බදු බැර කිරීම්, විලම්භනය කිරීම සහ වරණීය අනුපාත වැනි අපගමනයන් නොමැති සම්මත බදු ක්‍රමයක් නිර්වචනය කිරීම වේ. ව්‍යුහාත්මක බදු ප්‍රතිපාදන සහ ප්‍රතිපත්ති පාදක සහන වෙන්කර දැක්වීමට මෙම මිණුම් සලකුණු කිරීම තුළින් කටයුතු කෙරේ.

පැහැදිලි ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති සංසන්දනය සඳහා භාවිතා කරන මිණුම් සලකුණු කිරීමක, පහත සඳහන් දේ ඇතුළත් වේ;

1. බදු පදනම – සම්මත බදු මූලධර්ම වලට අනුව, සමස්ථ ආදායම, පරිභෝජනය සහ අනෙකුත් බදු පදනම්.
2. බදු අනුපාත – වරණීය සැලකිල්ලකින් තොරව ඒකාකාරීව අදාළ කරනු ලබන ව්‍යවස්ථාපිත අනුපාත
3. ව්‍යුහාත්මක අංග – අලාභ ඉදිරියට ගෙන යාමේ ප්‍රතිපාදන සහ උද්ධමන ගැලපුම් වැනි බදු පරිපාලනය සඳහා අවශ්‍ය මූලිකාංග

එබැවින්, සම්මත බදු ක්‍රමයේ සලකුණු කරන ලද මිණුම් අපගමනය කෙරෙන පහත සඳහන් ප්‍රතිපාදන, බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි වලට ඇතුළත් වේ.

- නිදහස් කිරීම් (උදා. බදු නිදහස් සීමාවන් හෝ ක්ෂේත්‍ර වලට විශේෂිත වූ නිදහස් කිරීම්)
- වරණීය බදු අනුපාත (උදා. විශේෂිත කර්මාන්ත හෝ ආදායම් මූලාශ්‍ර සඳහා අඩු ආදායම් බදු අනුපාත)
- අඩු කිරීම් සහ දීමනා (උදා. ආයෝජන දීමනා, වැඩිකල ප්‍රාග්ධන දීමනා)
- බදු බැර කිරීම් (උදා. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම් සඳහා බදු බැර, සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ දීමනා)
- විලම්භනයන් (උදා. ප්‍රාග්ධන ලාභ මත බදු විලම්භනය)

ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් යටතේ වන බදු සහන - උදාහරණ ලෙස ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ හරහා ලබා දෙන නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දෙන වරණීය බදු සහන හෝ ද්විත්ව බදුකරණය වැළැක්වීමේ ගිවිසුම් යටතේ සිදු කරන විශේෂ සැලකීම්, සම්මත බදු ක්‍රමයේ කොටසක් ලෙස සැලකිය හැකි බැවින් බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි මගණනය කිරීමේදී නොසැලකේ.

එසේම, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රගතිශීලී ආදායම් බදු ක්‍රමයක් පවතින බැවින්, සමානාත්මතාවය තහවුරු කිරීම උදෙසා බදු නොගෙවන ආදායමේ කොටස එනම් බදු නිදහස් සීමාව, සම්මත සමහ සැසඳීමෙන් අනතුරුව මිණුම් සලකුණු කිරීමේ කොටසක් ලෙස සලකුණු ලබන අතර එය බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි ලෙස නොසැලකේ. තවද, බදු නිදහස් සීමාවක් පනවා ඇත්තේ අභිමතය පරිදි සැලසෙන සහනයක් ලෙස නොව, අඩු ආදායම්ලාභීන්ගේ මත පැවැත්වෙන බදු බර අඩුකිරීම සඳහාය. ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් බදු නිදහස් සීමාව සම්මත බදු ක්‍රමයේම කොටසක් ලෙස සැලකිය හැක.

6.3 බදු ආදායමේ අභිමිච්ඡි මගණනය කිරීමේ පදනම

මෙම බදු ආදායම් අභිමිච්ඡිමේ ප්‍රකාශය පහත සඳහන් පදනම් මත සකස් කර ඇත.

- a) අභිමිච්ඡි බදු ආදායම තක්සේරු කිරීම සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රවේශයන් තුනක් ඇත.
 - i) බදු සහන ලබාදීමෙන් අභිමිච්ඡි බදු ආදායම
 - ii) බදු සහන ලබාදීමෙන් ලැබෙන අමතර බදු ආදායම
 - iii) වියදම් හා සමාන - ලබා දී ඇති බදු සහන වෙනුවට ඒ හා සමාන මූල්‍ය ප්‍රතිලාභයක් ලබා දීම සඳහා රජයට වැයවෙන සෘජු වියදම

මෙම ඇස්තමේන්තුව සඳහා "ආදායම් අභිමිච්ඡි" ක්‍රමවේදය භාවිතා කරන අතර එය බදු සහන සැලසීමෙන් රජයට සිදුවී ඇති ආදායම් අලාභය පිළිබඳ එම අලාභයෙන් පසු මගණනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියකි. බදු සහන ඉවත්කළ ද ඊට ප්‍රතිචාර ලෙස බදු ගෙවන්නන්ගේ හැසිරීමෙහි වෙනසක් සිදු නොවන බවට මෙහිදී උපකල්පනය කෙරේ.

- b) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකළ මගණනය කිරීම් ගොනු කරන ලද බදු වාර්තා මත පදනම් වී ඇත.
- c) තක්සේරුගැටළු, කාර්ය පටිපාටිය දෝෂ, ආයතන හරහා භාණ්ඩ හුවමාරුවේ දී සිදුවන මිලකරණ දෝෂ සහ අනනුකූලතාවයන් හේතුවෙන් සිදුවන ආදායම් පදනම බාදනය වීම් පිළිබඳව සලකා නොමැත.
- d) රජය විසින් නොමිලේ ලබාදෙන සේවා මත බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගෙන නොමැත.
- e) පුද්ගල ආදායම් බද්ද සහ සංස්ථාපිත ආදායම් බද්ද සඳහා වන බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි මගණනය කිරීම සඳහා 2023/24 තක්සේරු වර්ෂ සඳහා වූ සත්‍ය දත්ත සහ ඇස්තමේන්තු පදනම් කරගෙන ඇත.
- f) එකතු කළ අගය මත බද්ද සහ ආනයන බද්ද සඳහා වන බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි මගණනය කිරීම 2024 වසර සඳහා වූ සත්‍ය දත්ත මත පදනම් වේ.
- g) මෝටර් රථ සඳහා සුබෝපහෝගී බද්ද සඳහා වන බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි මගණනය කිරීම 2024 වසර දෙසැම්බර් මස අවසානය දක්වා වූ සත්‍ය දත්ත මත පදනම් වේ.
- h) 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ උපලේඛනවලින් සිදුවන අපගමනයන් බදු ආදායම් අභිමිච්ඡි ලෙස සැලකේ;

- 1 වන උපලේඛනය = බදු අනුපාත
- 2 වන උපලේඛනය = ආයෝජන සඳහා දිරිදීමනා
- 3 වන උපලේඛනය = බදුකරණයෙන් නිදහස් මුදල් ප්‍රමාණ
- 4 වන උපලේඛනය = ප්‍රාග්ධන දීමනා, බදු සඳහා අදාළ වන මිල සහ විකුණුම් මිල තුලනය කිරීම සඳහා ලබාදෙන දීමනා සහ බදු අය කළ හැකි ආදායමට නැවත එකතු වන ගාස්තු
- 5 වන උපලේඛනය = සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සහ සහන
- 6 වන උපලේඛනය = තාවකාලික බදු සහන

- i) ආනයන අවස්ථාවේ දී බදු ආදායම් අහිමිවීම ගණනය කිරීමේ දී ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති සඳහා දී ඇති බදු සහන ද සලකා බලා ඇත.
- j) පූර්ණ විද්‍යුත් වාහන ආනයනය කිරීම සඳහා විදේශගතව සේවය කරන ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා වාහන ආනයන බලපත්‍ර ලබා දීමේ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අහිමිවී ඇති මෝටර් රථ සඳහා සුබෝධානී බදු ආදායම බදු ආදායම් අහිමිවීම ගණනය කිරීමේදී සලකා බලා ඇත. (විදේශගත ශ්‍රමිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ යෝජනා ක්‍රමය)

6.4 අහිමිවන බදු ආදායම් ඇස්තමේන්තු

පුද්ගල ආදායම් බද්ද (PIT)

2023 වසරේ ජනවාරි මස 01 වෙනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පුද්ගල ආදායම් බද්ද සඳහා වන බදු නිදහස් කිරීමේ සීමාව වර්ෂයකට රුපියල් මිලියන 3.0 සිට රුපියල් මිලියන 1.2 දක්වා අඩු කරන ලද අතර වර්ෂයට රුපියල් මිලියන 1.2 ක් දක්වා ලබා දී තිබූ වියදම් සහනය ද ඉවත් කරන ලදී. රුපියල් 500,000 බැගින් වූ ස්ථර 6 ක් යටතේ සියයට 6, සියයට 12, සියයට 18, සියයට 24, සියයට 30 සහ සියයට 36 යන ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙන අනුපාතයන්ට පුද්ගල ආදායම් බද්ද පනවන ලදී.

බදු නිදහස් සීමාව අඩුකිරීම, වියදම් සහනය ඉවත් කිරීම, බදු නිදහස් කිරීම ඉවත් කිරීම සහ බදු ස්ථර හකුළුවාලීම යනාදී බදු ප්‍රතිපත්තිමය සංශෝධන හේතුවෙන් 2023/24 තක්සේරු වර්ෂයේ සිට පුද්ගල ආදායම් බදු අහිමි වන ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2025 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට පහත සඳහන් පුද්ගල ආදායම් බදු අනුපාත ව්‍යුහය ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා වී ඇත.

වගුව 6.3 : යෝජිත පුද්ගල ආදායම් බදු ව්‍යුහය

ආන්තික බදු අනුපාතය (%)	බදු ස්ථරය (රු.)
0	මිලියන 1.8 දක්වා
6	මිලියන 1.8 - 2.8
12	-
18	මිලියන 2.8 - 3.3
24	මිලියන 3.3 - 3.8
30	මිලියන 3.8 - 4.3
36	මිලියන 4.3 ඉක්මවන

2022/23 සහ 2023/24 තක්සේරු වර්ෂ සඳහා පුද්ගල ආදායම් බදු අහිමිවන ප්‍රමාණය 6.4 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 6.4 : අහිමිවන පුද්ගල ආදායම් බදු ප්‍රමාණය

වියදම් වර්ගය	බදු අහිමිවීම (රු. මිලියන) 2023/24
සහන සහ සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්	938
නිදහස් කිරීම්	11,310
එකතුව	12,248

මූලාශ්‍රය: දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

සංස්ථාපිත ආදායම් බද්ද (CIT)

2022 වසරේ ඔක්තෝබර් මස 01 වන දින සිට සංස්ථාපිත ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 24 සිට සියයට 30 දක්වා වැඩි කරන ලද අතර විවිධ අංශ සඳහා ලබා දී තිබූ සහනදායී බදු අනුපාත ඉවත් කරන ලදී. මෙම සංශෝධන 2022/23 තක්සේරු වර්ෂයේ කාර්තු දෙකක් තුළ දී පමණක් මුළුමනින්ම ක්‍රියාත්මක විය. එසේ වුවත්, සංස්ථාපිත ආදායම් බදු මත සිදු කරන ලද වෙනස්කම් වල පූර්ණ බලපෑම 2023/24 තක්සේරු වර්ෂයේ අහිමිවන සංස්ථාපිත බදු ආදායම තුළින් නිරූපණය වේ.

වගුව 6.5 : 2023/24 සඳහා අහිමිවන සංස්ථාපිත බදු ආදායම

අංශ	ආදායම අහිමිවන ආකාරය	අහිමිවන බදු ආදායම (රු. මිලියන)
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල සමාගම්	ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	-
	ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නොවන	123
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නොවන සමාගම්	සහනදායී බදු අනුපාතය බදු නිදහස් කිරීම	41,682
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නොවන සමාගම්	සහනදායී බදු අනුපාතය බදු නිදහස් කිරීම	201,419

මූලාශ්‍රය: දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT)

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ සමාගම් සමඟ සංසන්දනය කර බලන විට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ නොවන සමාගම්වලින් අහිමිවන එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගනී. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල සමාගම් අතරින් නිෂ්පාදන අංශය සහ සේවා සහ උපයෝගීතා අංශය වැඩි වශයෙන් එකතු කළ අගය මත බදු සහනවල ප්‍රතිලාභ හිමිකර ගෙන ඇත. බැංකු සහ මූල්‍ය අංශය විසින් සපයනු ලබන මූල්‍යමය සේවාවන් එකතු කළ අගය මත බද්දට යටත් වන බැවින් එම බදු බැඳියාව සලකා නොමැත.

2024 වසරේ ජනවාරි මස 01 වෙනිදා සිට එකතු කළ අගය මත බදු නිදහස් කිරීම් විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත් කළ අතර බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි වීමේ සීමාව වර්ෂයකට රුපියල් මිලියන 80 සිට වර්ෂයකට රුපියල් මිලියන 60 දක්වා අඩු කරන ලදී.

වගුව 6.6 : අංශ අනුව 2023/24 සඳහා අහිමිවන එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම

අංශය	අහිමිවන බදු ආදායම (රු. මිලියන)
කෘෂිකාර්මික	1,628
ඇඟළුම්	355
යටිතල පහසුකම්	1,085
දැනුම සැපයීමේ සේවා	877
නිෂ්පාදන	17,266
සේවා සහ උපයෝගීතා	11,048
සංචාරක	255
එකතුව	32,515
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නොවන සමාගම්	300,590

මූලාශ්‍රය: දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

ආනයන බදු

අහිමිවන ආනයන බදු ආදායමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවන්නේ රේගු ආනයන බද්ද සඳහා ලබා දෙන බදු සහනයන්ය. ගෙවන ලද බදු මුදල් අපනයනය කිරීමෙන් පසු ආපසු ගෙවන බැවින් අපනයන පිරිසැකසුම් සඳහා තාවකාලික ආනයන ක්‍රමය යටතේ විලම්බනය කරන ලද අහිමි වන බදු ආදායම ගණනයේදී නොසැලකේ. ව්‍යාපෘති සඳහා ආනයනය කරනු ලබන ව්‍යාපෘතියට අදාළ වන භාණ්ඩ සඳහා වන ආනයන බදු වියදම රජය විසින් දරා ගත යුතු බැවින් එහිදී ප්‍රදානය කරනු ලබන බදු විරාම, අහිමිවන බදු ආදායම සඳහා ගණන් බැලීමේ දී සලකා නොමැත.

වගුව 6.7 : අංශ අනුව 2024 සඳහා රේගු ආනයන බද්ද මත අහිමි වන බදු ආදායම

අංශය	අහිමිවන බදු ආදායම (රු. මිලියන)
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති	92,725
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නොවන ව්‍යාපෘති	282,391
එකතුව	375,116

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව

මෝටර් රථ සඳහා සුබෝපහෝගී බද්ද

මෝටර් රථ සඳහා වන සුබෝපහෝගී බද්ද යනු මූලික වශයෙන් සුබෝපහෝගී භාණ්ඩ පරිභෝජනය නියාමනය කිරීම, රාජ්‍ය ආදායම උත්පාදනය කිරීම සහ බදුකරණයේදී සමාජ සාධාරණත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් වාහන සඳහා 2018 අංක 35 දරන මුදල් පනතේ 19 වැනි වගන්තිය යටතේ පනවන ලද විශේෂ බද්දකි. මෙම බද්ද සාමාන්‍යයෙන් මෝටර් රථයක පිරිවැය, රක්ෂණය සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා වැයවන මුළු වියදම හෝ දේශීයව එකලස් කරනු ලබන මෝටර් රථයක් නම් ඒ සඳහා නිෂ්පාදකයාගේ කර්මාන්තශාලා පරිශ්‍රයේ අමතර වියදම් කිසිවක් එකතු කිරීමට පෙර ඇති වාහන මිල මත පදනම්ව යම් සීමාවක් ඉක්මවන්නේ නම් අයකරනු ලැබේ.

විද්‍යුත් මෝටර් රථ සඳහා සුබෝපහෝගී බද්දෙහි බදු සීමාව රු. මිලියන 6 ක් වන අතර මෙම සීමාව ඉක්මවන ඕනෑම මෝටර් රථයක් සියයට 60 ක බදු අනුපාතයකට යටත් වේ. කෙසේ වෙතත්, විදේශයන්හි සේවයේ නියුතු ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා පූර්ණ විද්‍යුත් වාහන ආනයනය කිරීමට බලපත්‍ර ලබා දීමේ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ මෝටර් රථ සඳහා සුබෝපහෝගී බද්දෙහි බදු සීමාව රු. මිලියන 12 ක් දක්වා වැඩි කරන ලද අතර මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලබා ගත හැකි උපරිම සහනය රු. මිලියන 3.6 කි.

වගුව 6.8 : 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දිනට මෝටර් රථ සඳහා වන සුබෝපහෝගී බදු නිදහස් කිරීම් සාරාංශය

වර්ෂය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	අහිමි බදු ආදායම (රු. මිලියන)
2023	162	491
2024	721	1,928

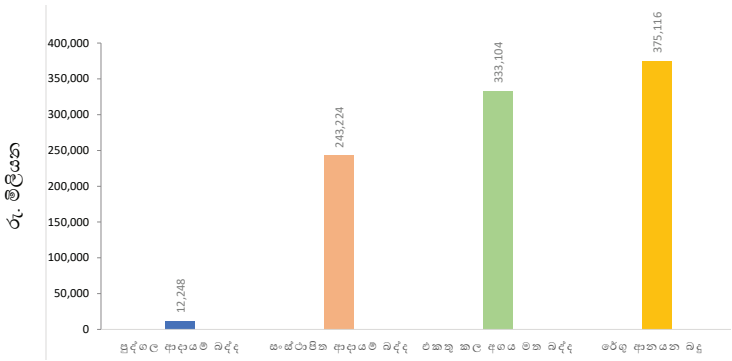
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව

6.5 නිගමනය

රේගු ආනයන බද්ද හේතුවෙන් වැඩිම බදු ආදායම් අහිමිවීමේ ප්‍රමාණයක් වාර්තා වී ඇති අතර, ඊට පසු වැඩිම බදු ආදායම් අහිමිවීම වාර්තා වී ඇත්තේ එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහාය.

කෙසේ වෙතත්, 2024 වසරේ ජනවාරි මස 01 දින සිට එකතු කළ අගය මත බදු නිදහස් කිරීම්වලින් බහුතරයක් ඉවත් කිරීම ඇතුළු මෑතකාලීන බදු ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ සමඟ, 2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සහ ඉන් ඉදිරියට ඇස්තමේන්තු කර ඇති බදු ආදායම අහිමිවීම් සැලකිය යුතු ලෙස පහත යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

රූප සටහන 6.1 : අහිමි වන බදු ආදායම් සාරාංශය (රු. මිලියන)*

* වෙනස් බදු අය වන කාල සීමාවන් සඳහා ගණනය කරන ලද විවිධ බදු වර්ග වලින් අහිමිවන ආදායම් සමස්තයක් ලෙස එකතු කළ නොහැක.

වගුව 6.9 : 2023/24 සඳහා ඒක පුද්ගල බදු ආදායම් අහිමිවීම්

බදු නිදහස් කිරීම	මුළු සහන මුදල (රු.මිලියන)	බදු නිදහස් කිරීම් හෝ සහන ඇතුළුව (රු.මිලියන)	සැබෑ අගය (රු.මිලියන)	බදු වියදම් (රු.මිලියන)
කුලී ආදායම සඳහා සහන	7,253			
වියදම් සඳහා සහන	2,270			
ගෙවීම් සුදුසුකම්	938	157,367	148,256	9,111
බදු නිදහස් කිරීම් - පුද්ගල				
- ව්‍යාපාර	11,310			
- ආයෝජන				

*වියදම් සහන අදාල වන්නේ සුර්ය පැනල් සඳහා පමණි
මූලාශ්‍ර: දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

වගුව 6.10 : 2023/24 සඳහා අහිමිවන සංස්ථාපිත බදු ආදායම

විස්තරය	බදු පදනම (රු.)	බදු අනුපාත (%)	බදු (රු.)	බදු පදනම (රු.)	ස්ථාවර අනුපාතය	බදු (රු.)	බදු වියදම් (රු.)
	1,217.88	1	12	1,218	30	365	353
	216.40	2	4	216	30	65	61
	21.25	6	1	21	30	6	5
	1.34	7.5	0	1	30	0.403	0
	0.02	8	0	0	30	0.005	0
සහනදායී අනුපාතයක් යටතේ බදු අයකළ හැකි ආදායම් බද්ද	114.19	10	11	114	30	34	23
	406,261.98	14	56,877	406,262	30	121,879	65,002
	43,212.96	15	6,482	43,213	30	12,964	6,482
		20	1,629	8,143	30	2,443	814
	8,143.28						
	1.75	24	0	2	30	1	0
එකතුව	459,191		65,017	459,191		137,757	72,740

විස්තරය	බදු පදනම (රු.)	බදු අනුපාත (%)	බදු (රු.)	බදු පදනම (රු.)	ස්ථාවර අනුපාතය	බදු (රු.)	බදු වියදම් (රු.)
2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ තුන්වන උපලේඛනය යටතේ නිදහස් මුදල්	413,589			413,589	30%	124,076.84	124,077
2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන යටතේ නිදහස් කිරීම්	15,341			15,341	30%	4,602.31	4,602
එකතුව	428,931	-	-	428,931	1	128,679	128,679
මුළු එකතුව	888,122			888,122		266,436	201,419

මූලාශ්‍ර : දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

වගුව 6.11 : 2023/24 සඳහා ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති සඳහා අංශ අනුව අනිමිච්චන එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම

රු. මිලියන					
අංශය	බදු පදනම	බදු අනුපාතය	බදු අනුපාතය (%)	ඇස්තමේන්තු ගත බදු	බදු වියදම්
කෘෂිකාර්මික	9,047	නිදහස් කල	18%	1,628	1,628
ඇගළුම්	1,974	නිදහස් කල	18%	355	355
යටිතල පහසුකම්	6,029	නිදහස් කල	18%	1,085	1,085
දැනුම සැපයීමේ සේවා	4,872	නිදහස් කල	18%	877	877
නිෂ්පාදන	95,923	නිදහස් කල	18%	17,266	17,266
බලශක්තිය		නිදහස් කල	18%	-	-
සේවා සහ උපයෝගීතා	61,377	නිදහස් කල	18%	11,048	11,048
සංචාරක	1,416	නිදහස් කල	18%	255	255
මුළු එකතුව	180,637			32,515	32,515

මූලාශ්‍ර : දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව